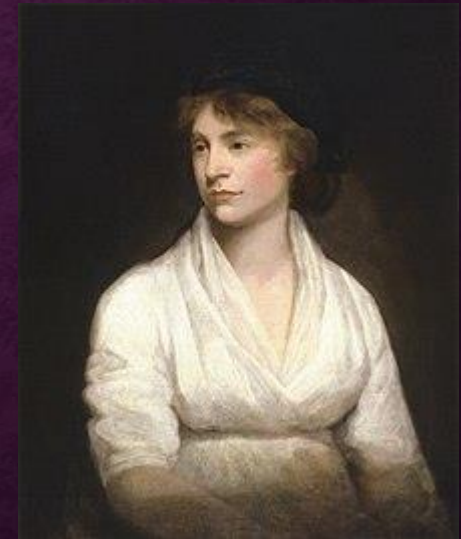

MEĐUNARODNI DAN ŽENA

8.mart

ŠTA JE OSMI MART?

“Vrijeme je da se izvrši revolucija u ženskim manirima – da se povрати izgubljeno dostojanstvo – te da kao sastavni dio ljudskog roda, rade reformirajući sebe kako bi reformirale svijet.”

ŠTA JE 8.MART?

- Prihvaćen kao Međunarodni dan žena, 8. mart je datum kada se podsjećamo na povijesnu borbu žena za ravnopravnost u društvu, ali i na to da borba još nije završena. U mnogim dijelovima svijeta žene su i danas zakonski diskriminisane, a u nekim zemljama, iako imaju formalno jednaka zakonska prava kao muškarci, to je samo mrtvo slovo na papiru.

DA LI STE ZNALI?

Žene posjeduju samo 1% imovine u svijetu.

60% žena je visoko obrazovano.

Žene pokreću dva puta više poslova od muškaraca, te ih brže razvijaju, ali prepreke koje im se pojavljuju na tom putu su najčešće nedovoljan pristup mrežama i kontaktima.

5% žena je na direktorskim pozicijama u svijetu.

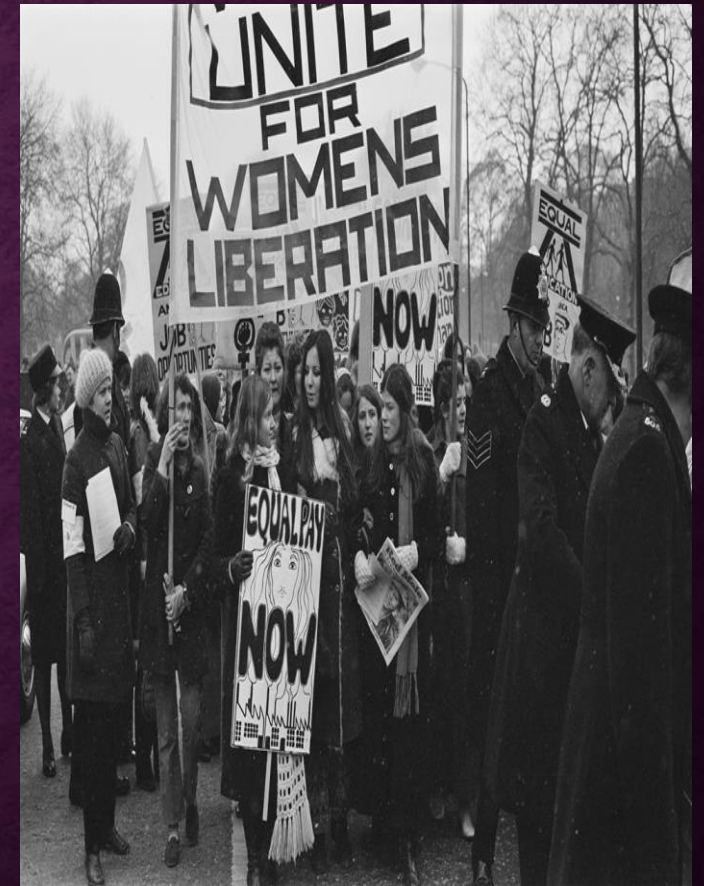
12% žena je u parlamentima diljem svijeta.

15-20% je razlike u plaćama i u najrazvijenijim evropskim zemljama.

PODJETIMO SE!

- Iako se o ženskim pravima raspravljalo i ranije zbog toga što su žene na tržištu rada u industrijaliziranim zemljama diskriminirane i zlostavljane, prvi veliki protest desio se 8. marta 1908. godine kada su tekstilne radnice u New York-u marširale tražeći PRAVO GLASA ZA ŽENE, VEĆE NADNICE I OSMOSATNO VRIJEME ZA SVE RADNIKE.
- Dvije godine kasnije u Kopenhagenu je održana prva ženska konferencija i na inicijativu Socijalističke internacionale usvojen 8. mart kao Međunarodni dan žena.
- *“Oni koji se ne kreću nisu svjesni vlastitih okova.”* (Rosa Luxemburg)

DA LI JE OVAJ PRAZNIK SAMO ŽENSKI?

- NE!
- Osmi mart je između ostalog pokret koji se zauzima za JEDNAKA RADNIČKA PRAVA SVIH RADNICA I RADNIKA.
- *“Ne stradaju samo zaposlene žene zbog teških uslova rada i niskih nadnica. Ni radnicima – muškarcima nije ništa bolje.”* (Clara Zetkin)

KAKO SE OBILJEŽAVA OVAJ PRAZNIK?

- 8. mart je simbolički izuzetno bitan. Ipak obilježavanje ovog praznika se često svodi isključivo na darivanje cvijeća ženama koje se u medijima tih dana prenaplašeno nazivaju “pripradnice ljepšeg spola”.
- Obilježavanje svesti na darivanje cvijeća i inferiorizaciju žena znači poreći stvarno značenje ovog značajnog datuma.
- 8. mart je idealna prilika da se:
 - ❖ Propitujemo kakav je položaj žena u današnjem svijetu
 - ❖ Koje nove korake trebamo poduzeti u rješavanju nepravdi u svijetu radnica.

DA LI JE BORBA ZA PRAVA ŽENA ZAVRŠENA?

- U mnogim dijelovima svijeta, baš kao i u BiH, žene su i danas diskriminirane u osnovnim pravima poput PRAVA NA OBRAZOVANJE, PRAVO GLASA I PRAVO NA RAD TE PRAVO NA SLOBODAN ODABIR ŽIVOTNOG PARTNERA I SAMOSTALNO DONOŠENJE ODLUKA!

“Samo želim reći kako mi i dalje živimo u svijetu u kojem se može riskirati ozbiljna obespravljenoost i fizičko nasilje zbog potraživanja vlastitog zadovoljstva, fantazije koju utjelovljujemo i roda kojeg izvodimo.” Judith Butler

- Majka Terezija rođena je u Skopju (Makedonija) kao Agnes Gonxha Bojaxhiu. Gonxha (jezgra cvijeta) odrastala je u dobrostojećoj albansko-katoličkoj obitelji. Roditelji su ju odgojili na vrlo religiozan način. Kad joj je bilo deset godina, njezin otac iznenada je umro, nakon čega se ona još više posvetila vjeri. Već sa 12 godina odlučila se za redovnički život.
- Tijekom jedne od mnogobrojnih vožnji Kalkutom 1946. godine, milijunskim gradom, osjetila je Božji poziv da pomogne siromašnima. Živjela među najsiromašnijima od svih siromašnih, u tzv. slumsu u Kalkuti. Portret o majci Tereziji objavljen u magazinu Life, donio joj je nadimak: 'Svetica dobra'.
- 1950. godine osnovala je red *Misionarke ljubavi* prema bližnjem svom. Članovi tog reda morali su se obvezati na celibat, siromaštvo i poslušnost. Kasnije je red priznao i Papa te je stavljen pod njegovu kontrolu. Terezija se sa članovima svog reda prije svega brinula o umirućima, siročadi i bolesnima.

- Anna Eleanor Roosevelt američka socijalna aktivistica, pisac, predavač i predstavnik Sjedinjenih Država u Ujedinjenim Narodima.
- Supruga predsjednika SAD-a Franklin D. Roosevelta. Liberalnija od samog predsjednika, radila je na promicanju rasne jednakosti i napravila čuveni incident kada je istupila iz društva Kćerke američke revolucije, kada su crnoj pjevačici Marian Anderson zbog njene rasne pripadnosti osporene njene sposobnosti.
- Kao predstavnica Sjedinjenih Država u Ujedinjenim Narodima, u periodu od 1945. do 1953. godine, predsjedala je komisijom koja je objavila Opću deklaraciju o ljudskim pravima. Eleanor je bila autorica kolumne "Moj dan" koja je bila veoma čitana. Također je bila autorica brojnih knjiga, od kojih su najpoznatije: It's Up to the Women iz 1933. godine te This I Remember iz 1949. godine.

- Greta Thunberg (Stockholm, Švedska, 2003.), globalno je poznata švedska okolišna aktivistica.
- Godine 2018. inicirala je „Školski štrajk za klimu” (Skolstrejk för klimatet), koji je privukao svjetsku pažnju medija. Nakon toga postala je jedna od vodećih figura svjetskog pokreta za zaštitu okoliša, osobito u pogledu teme klimatskog globalnog zatopljenja.
- Izjavila je da se osjeća kao da "umire iznutra" ako ne protestira za zaštitu okoliša. Kako bi doprinijela smanjenju emisije ugljičnog dioksida, odlučila je ne letjeti avionom.
- Prije toga odlučila je postati veganka te je nagovorila svoje roditelje da prestanu jesti meso, kako sama kaže, "tako što sam ih natjerala da se osjećaju krivima"

- Greta Thunberg (Stockholm, Švedska, 2003.), globalno je poznata švedska okolišna aktivistica.
- Godine 2018. inicirala je „Školski štrajk za klimu” (Skolstrejk för klimatet), koji je privukao svjetsku pažnju medija. Nakon toga postala je jedna od vodećih figura svjetskog pokreta za zaštitu okoliša, osobito u pogledu teme klimatskog globalnog zatopljenja.
- Izjavila je da se osjeća kao da "umire iznutra" ako ne protestira za zaštitu okoliša. Kako bi doprinijela smanjenju emisije ugljičnog dioksida, odlučila je ne letjeti avionom.
- Prije toga odlučila je postati veganka te je nagovorila svoje roditelje da prestanu jesti meso, kako sama kaže, "tako što sam ih natjerala da se osjećaju krivima"

- **Najmlađa dobitnica Nobelove nagrade za mir**
- Poznata je po svom aktivizmu za prava djevojčica i pravo na obrazovanje. Yousafzai je iz grada Mingore u pokrajini Swat. Bila je žrtva napada vatrenim oružjem u listopadu 2012. godine
- Aktivistica Malala Yusufzai najmlađa je osoba koja je osvojila Nobelovu nagradu za mir 2014. godine kada joj je bilo svega 17 godina.
- Izjavila je kako će nagradu od osam miliona kruna (oko 641.000 eura) pokloniti školama u Pakistanu.
- Fond koji nosi njeno ime nastavlja realizirati projekte kako bi djevojčice u zemljama u razvoju mogle pohađati u školu.

